

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne pečet-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Upravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Učna svoboda na Francoskem.

Francoska narodna skupščina ima uže nekaj dni sem na dnevnem redu jako važno postavbo, namreč o uredbi višjega poduka ali višjih šol na Francoskem. Če človek samo nekatere nemške časnike v roke vzame, mogoče bi misliti po njihovem hinavskem javku, da je ta postavba res gol in sam izvor jezuitizma in da bodo Francozje z njo mahoma vrženi v srednji vek nazaj. Vendar hvala bogu, temu nij tako, nego postavba o višjem poduku, kakor je v francoskem parlamentu na vrsti, je vse skozi liberalna, čeprav ne nemško liberalna, akopram je škof prouzročil jo, namreč škof Dupanloup iz Orleansa. Ta postavba namreč daje višje šole popolnem v svobodo, vsako društvo, vsaka vera ima pravico visoko šolo ustanoviti, če more, ne pa, da bi država sama s policajem zadaj varovala le ultramontane na katedru ali pa le Darwiniste, kakor bi uže konservativci ali radikalci na vladi bili.

Lepo je bilo videti tudi, kako je škof Dupanloup govoril mirno in stvarno, prav kakor bi morali vsi dušni pastirji govoriti. On nij dejal: mi, katoliška cerkev, ter mi njeni prvorojenci, duhovni, hočemo sami vlado imeti v šoli, naše je nadzorstvo, naša kazni, vse se mora zatreti in zabraniti, kar je proti nam. Nego on je rekel, mi katoliški francoski vsem svobodo pustimo, mi hočemo imeti svobodo podučevanja v tistih šolah, katere bomo mi osnovali, vi drugače misleči pa učite po svoje. — To je ameriška svoboda in liberalna ideja, kakor tudi republikanizem sta uže dovolj močna, da ne potrebuje nobenih policajev za varuho, kakor tudi cerkev na Francoskem, zastopana po tako umnih pastirjih, kakor je

škof Dupanloup, ne zahteva policijskega je-robstva za se, kakor po družih državah. Ravno tako pa tudi liberalci ne vpijejo po policiji, da bi jo na cerkev sčevali, kakor nemški liberalci.

Z malo slučajno večino je bil v postavbo vzet dostavek legitimista Chesnelonga, da ne le občine in okraji, nego tudi škofije imajo pravico višje učne zavode ustanovljati. Ta dostavek pak bode v tretjem branji najbrž padel, ker škofije niso pravne osebe, za to se je tudi ministerstvo izreklo proti njim. Stvarno pak postavba ne bi bila dosta izpremenjena, če prav ostane oni dostavek. — Učilišča, posebno višja, bodo gotovo le izobraženi krogi delali, in ti bodo v večini svobodomiselní, kakor so dosedaj bili in so denes. Prvi liberalci so izšli iz najbolj konfesionalnih višjih šol. Za to se pa poslednjih nij bati, da le nimajo privilegij in državne policije za soboj.

Politični razgled.

Sotranja dežela

V Ljubljani 15. junija.

Cesar je 14. t. m. sprejel bukovinsko deputacijo, ki ga je vabila, priti na otvorenje vseučilišča in stoletne svečanosti pripadanja te dežele k Avstriji. Cesar je rekel, da po letošnjem proračunu nema denarja, da bi Bukovino obiskal, a da jo bode gotovo prihodnje leto.

Češki vodja Palacky je slavil v nedeljo svoj 77. rojstveni dan. „Posel z Prahy“ prinaša njemu v slavo uvodni članek, ki omenja zasluge njegove za narod češki, ter pravi: „Denes je Palacky 77letni starček, središče vseh narodnih in političnih vprašanj celega naroda. Narod ne česti v njem samo svojega voditelja, svojega prednega boritelja, nego i svojega učitelja! Palacky

je prednji mož delavnosti, celo življenje njegovo oznanja, da je le v delavnosti spasa celega naroda. Palacky denes v svojej visokej starosti več dela, nego sto in sto tisoč mož v polnej moči. Naj doživi še to sladko tolažilo, ka mlado pokolenstvo, hodeče za njim, posveti vse svoje moči, delavnost svojo in celo dušo v slavo naroda!“

Mladočehi v „Nar. List.“ naznanjajo Husovo slavnost, katero bodo praznovali 6. julija. Isti dan je ravno 460 let ko je v plamenih na kostniškej meji stanovitno umiral največji sin naroda češkega „mistr Jan Hus“, ker smrt njegova je imela za nasledek največjo dobo češke zgodovine, ki je vzbudila narodno zavest in naposled duševno vstajenje naroda češkega, da niti belogorska in lipanska nesreča nij mogla zatreti ga. Konec slavnostnega poziva se glasi: „Naj v predvečer tega slavnostnega dneva po višinah in čeških holmih vzplamti slavnostni kres v temnej noči v znamenje, ka nij ugasnila luč resnice v Husovem narodu.“

V **hrvatskem** saboru je bilo večeraj 14. t. m. posvetovanje o znanem Makančevem državopravnem predlogu. Poročevalec večine dr. Derenčin je nasvetoval naj se Mankančev predlog odbije. Burna in viharna debata je nastala, nazadnje je — kakor pričakovati nij bilo — večina zavrgla Mankančev predlog in sprejela predlog dr. Šrama, ki izreka vladi popolno zaupanje.

Na **Ogerskem** je sedaj čas kandidatnih govorov in volilnih zborov. Bivši poslanec Falk je v Terezijemskem mestu svojim volilcem razkladal, da mora Ogerska imeti svojo od nacionalne neodvisne banko.

Vnanje države.

Srbski knez se pismeno zahvaljuje občinam in deputacijam, ki so ga mej njegovim potovanjem po deželi pozdravljale.

Iz **Grecije** se telegrafsko preklicujejo glasovi, da bi kralj hotel odstopiti. Trdi se, da je povsod mir, kralj in kraljica sta na deželi in ruskih ladij nihče ne pričakuje.

Belgijska vlada je iz strahu pred Bismarkom škofu namurskemu svoje obžalo-

Listek.

Jaroslav Vladimirovič.

(1019—1054).

(Spisal po ruskih delih J. Steklasa.)

(Dalje.)

L. 1023. pa se je moral boriti Jaroslav z bratom Mestislavom. Le-ta knez je bil po starih izveščih debel, krasnoličen, velikih oči, odvažen v bitvi, radodaren in dober svojim vojnikom. Dobil je od svojega očeta del v daljnjej Tmutarakami. On se je proslavil z svojo viteško smelostjo posebno v edinoborstvu s kazožskim knezom Rededjem, kar se je dolgo pomnilo v Rusiji, ter bilo predmetom najpriljubljenejšim za pesnike. Rusi zavladavši nad tmutarakamskim krajem, so se često borili s sosedi svojimi Kasogami. Knez kazožski pa je enkrat predložil Mestislavu edinoborstvo pod

to pogodbo, da bode tist od nju, ki vstane v borbi pobeđiteljem, dobil premoženje, ženo, deco in vso zemljo premaganega. Mestislav je sprejel ponujeni predlog. Rededja je bil orijaškega trupla in nenavadno jak človek, zatorej je pa tudi Mestislav s početka v borbi z njim iznemogel, ali spomnil se je sv. Bogorodice, prosil jo za pomoč, ter jej storil obljubo, da bode njej v slavo in čast sezidal cerkev, ako mu bode pomagala, sovražnika prevladati. Posle tega je on zbral vse svoje sile, povabil Rededjo na zemljo, ter ga zaklal z nožem. Po storjenem ugovoru je zavladal Mestislav z njegovim premoženjem, ženo in deco, ter naložil Kasogom davek, a v zahvalnost sv. Bogorodici, ki mu je poslala pomoč v največej nevarnosti, zidal je v Tmutarakami lepo cerkev. Le-ta knez se je vzdignil tudi na svojega brata s podložnimi Kasogami; poklical je na pomoč tudi Kazare. S po-

četka je on skoraj zavladal v Kijevu, upotreblivši za napad odhod Jaroslavov v Novgorod, ali Kijevljani ga niso hoteli sprejeti. Prisilno pokoriti pa je nij mogel. Jaroslav je poklical zopet na pomoč Varjagov izza morja. More se sploh opaziti, da je skoraj vsak knez v mejsobnih prepirih prisiljen bil poklicati na pomoč tujce. Tako je bilo tudi zdaj. Poklicane Varjage je vodil Jakon, katerega so se Rusi dolgo spominjali, ker je nosil z zlatom pretkan plašč. Jaroslav in Mestislav sta se spopala v seversej zemlji blizu Listvena. Bila je noč in strašna nevihta. Boj je bil žestok. Mestislav je postavil proti Vargajom Severjane; Varjagi so odbili Severjane. Ali zdajci navali na Varjage odvažni knez Mestislav s svojo smelo vojsko — in pobegnili so Varjagi; Jakon je izgubil celo svoj zlatotkani plašč. Zjutraj po bitvi je govoril Mestislav bojišče ogledovaje: „Kako se nebi temu ra-

vanje izrekla zaradi napadov, katere je ta škof na Nemčijo delal, ko je po svoji škofiji potoval.

Amerikanskih zedinjenih držav predsednik baje ne misli več kandidirati za predsednika, ko preteče letos njegova doba. Navada je v Ameriki od Washingtona sem, da je eden človek le dvakrat predsednik, ne večkrat.

Dopisi.

Iz konjiškega okraja 10. junija. [Izv. dop.] Poročati vam moram o strašnej nesreči, katera je 8. t. m. na sv. Medarda dan zadela veliki del našega in slovensko-bistriškega okraja. Po dolgej hudej zimi je nastopila meseca aprila prav lepa pomlad. Meseca maja smo imeli tako tople dneve, vmes tudi nekaj dežja, da smo lahko in ob pravem času opravili vsa dela na polji in v vinogradih, setve pa in trs so se naglo razvijali, in povsod se je kazalo, da dobimo izvrstno letino. Veselo je bilo gledati obilno grozdja, katero je začetkom junija uže cvelo tako, da smo imeli tudi dobro kvaliteto vina pričakovati. Junija so bili silno topli dnevi, termometer je v senci kazal 27° do 28° R (35° C). Vzlasti 8. junija je precej od jutra bilo silno soparno. Proti polu dnevno tega nesrečnega dneva se prikažejo črnsivi oblaki nad sv. Tremi kralji na Pohorji. Ob 1/2 4 uri vidimo, da se oblaki pogrezujejo in pretrgujejo. Huda ura se premiče pod Tinjami čez Okosko in Tinjsko goro do Visovelj v slovensko-bistriškem okraju. Strašna nevihta in ropot in beli trakovi od oblakov do zemlje so nam naznanjali, da se tam toča vsiplje. Obžalovali smo nesrečne kraje, misleči, da bode nam v dolini vsaj ta dan toča prizanesla. A motili smo se. Pri Visovljah se zasuje veter, in žene hudo uro v dolino proti Prihovi. Toča se vsuje, kakor kurja jajca debela in v četrť uri potolče vinograde, njive in travnike, da nič več zelenega nij bilo videti. Ropotalo je, kakor bi bilo kamenje iz oblakov padalo. Sadno drevje kaže gole odlomljene in potolčene veje, travniki so tako pobiti, da nemamo kaj kositi, krme za živino pa uže tako nij. Žito je do tal potolčeno, da se še kositi ne bode dalo. Še celo v gozdih je drevje zelo poškodovano. In ta nesreča nij omejena na mali kraj, ampak toča je segala čez veliki del tinjske, čadramske in venčeške fare, Prihovo z vinar-

skimi vinogradi, Tepino do Konjic in na drugi strani čez Žiče, Loče in sv. Jarnej do Poličan. Ljudstvo je popolnem obupano in zbegano in to po pravici, ker ne bode niti živeža za ljudi niti klaje za živino, niti vina, da bi se prodalo in dobil denar za najsilnejše potrebe.

Če se vpraša, kaj je krivo tim pogostim elementarnim nesrečam — tudi leta 1871 je toča iste kraje skoro do golega potolkla — lahko se da odgovoriti. Naše Pohorje je bilo poprej do vrha z gostimi gozdi pokrito tačas je od toče in hudih ur bilo le malo-kedaj bilo slišati. V poslednjih letih pa se gozd za gozdom posekava in uže iz doline se vidijo obširne puste in prazne planjave, kjer je prej gosto drevje dobrodejno reguliralo temperaturo. Zlasti knez Windischgrätz, lastnik konjiške in oplotniške grajščine je v poslednjih letih opustošil na tisoče oralov najlepšega gozda in če prav daje trositi drevno seme, preteklo bode še mnogo desetletij, predno drevje zopet zraste, če bode sploh kedaj narastlo.

Čemu je gozdna postava, če se sme tako ravnati z gozdi na strašno škodo celih okrajev? Kako se hočemo preživiti, kako nositi vedno višja davkarska bremena, če vlada strogo ne gleda, da se izvršujejo postave bodi si od kmeta ali od kneza? Škoda, samo po tej toči učinjena, sme se ceniti na eden milijon goldinarjev! V Konjicah se je precej ustanovil podporni odbor, da bode pobiral mile darove za nesrečneže.

Iz Mavčle na Gorenjskem 10. jun. [Izv. dop.] Iz našega kraja še dosedaj nij bilo nobenega dopisa v „Slov. Narodu“ čitati, kajti bere se razen molitvenih bukvic in „Pratike“ malo, piše pa nič. Naši pošteni in jako prebrisani vaščanje nejsa imeli prilike, da bi se bili za potrebo izobrazili. Domače šole do pretečenega leta imeli nejsa, drugam n. pr. v Kranj ali Loko so pa le nekateri premožnejši gospodarji svoje sinove par let pošljali a potem so jih doma obdržali kajti mislili so si, prej ko bode sinek v naši cerkvi novo mašo pel, stalo bi preveč; torej je boljše, da doma ostane, krave pase ali pa pri delu pomaga. Baš iz tega razloga jih je pri nas jako malo, kiso vsaj za silo čitati znali, pisati pa razen g. župnika in kacih dveh posestnikov nihče ne zna. Leta 1873 so zidali na višje povelje novo šolo v največji

guječi mej hišami sredi vasi. Slabšega prostora za to imenitno poslopje „tempelj omike“ bi gotovo v celem vasi ne bili našli ko bi ga tudi pri belem dnevi z lučjo iskali. Šolsko poslopje po vnanje še nij tako narodno videti a znotranjaj razdelitvi bi bilo pa še marsikaj želeti ko bi uže prepozno ne bilo. Ko bi bili šolo kam drugam postavili, ker se prostora ne manjka, bili bi imeli tudi prostor za drevesnico a tu nemajo nič. Vse to so pa zakrivali vsi tisti gospodje z Derbičem vred, ki so to delo dovolili a ne pomislili kake lastnosti mora šolsko poslopje imeti, da sedanjim zahtevam zadostuje. Takrat še premožni kmetje bi bili radi ubogali in imeli bi tudi lepo šolo kakor imajo uže lepo cerkev in lep farovž. — Potrebni so naši ljudje res poduka, kajti to se je videlo tudi tisti strašni večer 30. aprila t. l. ko je bila skoro cela vas v ognju. Ko bi bili vsaj eno domačo brizgalnico in nekoliko več gasilnega orodja imeli, bi ga bili gotovo omejili, ko bi jih bil kdo na to nago-varjal, ne bilo bi celih 22 hiš in še mnogo družij poslopij sedaj prah in pepel in marsikateri revček prej še dobro z obleko in živežem oskrbljen bi sedaj ne stradal in razcapan okoli ne hodil.

Iz Črnomlja 8. jun. [Izv. dop.] Naj mi bode dovoljeno spregovoriti nekaj besed o tukajšnji napredovalnej šoli, o katerej se je uže nekaj v cenjenem vašem listu pisalo. Tri nedelje so minole, kar se je pričelo predavanje, a jako zadovoljno smemo reči, da ne brez upljiva. Uže prvo nedeljo se je zbralo nad 70 kmetjskih mož, ki so se jako interesirali za novo metersko mero, G. Jeršinovič je zelo umevno razlagal, ljudstvo pa je po večjem vse razumelo, kajti vso pripravo je moral pokazati, da si jo je vsak natanko ogledal. Gosp. Hočevar je govoril o vodi; to predavanje je bilo jako mično tem bolj, ker je on imel fizikalne aparate pri roci, ter je lahko natanko govoril in dokazoval o hlapu, magnetičnej igli, itd.

Minolo nedeljo pa je bilo kmetijstvo na vrsti. G. Šetina naglaševal je v predgovoru svojem, potrebo nauka za kmeta. Mej drugim je dejal kako potrebno je branje časopisov, knjig itd. Ako si ne more en sam omisliti kacega lista, naj bi več mož skup zložilo, da bi imeli v vsakej vasi en časnik. Kako lepo in potrebno bi bilo, da bi se možje ob nedeljah zbirali v kakej senci, eden bi čital

dovali, tukaj leži Varjag, tamkaj Severjan, a moja vojska je cela!“ Tako so ruski knezi prelivali nedolžno kri, ter imeli največje veselje mej vojniškimi krdeli in še le krščanstvo je je spremenilo v dobre deželne gospodarje.

Zmagovalec se nij hotel več bojevati z svojim bratom, nego je poslal Jaroslavu, ki je pobegnil zopet v Novgorod, tako-le sporočilo: „Ti si starejši brat, sedi v Kijevu, a meni naj bode leva stran Dnjepra!“ Jaroslav se je moral s tem zadovoljiti. Mestislav pa si je izbral za stolico Črnigov, kjer je sezidal lepo cerkev sv. Spasa (Odrešenika). Od tega časa sta živela brata v prijateljstvu, ter sta l. 1031. upotrebivši slabost naslednika Boleslava Hrabrega, Mečislava II. (1025.—1034.) vzela Boleslavu Červensko Rusijo (t. j. današnja Galicija od mesta Premisla do reke Stira in Buga) ¹⁾.

¹⁾ V letopisih se imenuje Červenska zemlja

Pri tej priložnosti je pripeljal Jaroslav mnogo ujetih, ter je je poselil ob bregovih Rose; tudi Mestislav je dobil ujete za naseljenje v svojem delu. S tem naseljenjem se je poljski življ močno razširil v kijevske zemlji.

Mestislav jo umrl l. 1036. na lovu; on nij imel otrok, njegov del je tedaj dobil Jaroslav, ki je postal od tega časa velikim kijevskim knezom in edinim vladarjem vseh ruskih zemelj, razun polocke. Bil je namreč živ še en sin Vladimira Svetega, Sudislav po imenu, ki je živel v Pskovu. Ali Jaroslav je tudi njega po smrti Mestislavovej radi neke obtožbe dal zapreti v tamnico v samem Pskovu, kjer je siromak sedel do smrti Jaroslavove.

S početka je dohajal Jaroslav večkrat v Novgorod, ter je tudi tamkaj po dolgo tudi Hrvatska. Od tukaj so prišli namreč Hrvati na jug, kjer zdaj prebivajo.

prebival, a v svojej odsotnosti je dal mesto upravljati po posadnikih. Kosnjatin, sin Dobrinin, ki nij pustil Jaroslava bežati za morje, zameril se je kasneje knezu, zatoraj ga je v kratko odpravil v Rostov, kasneje pa ubiti dal v Muromu. L. 1038. je postavil Jaroslav v Novgorodu svojega sina Vladimira za posadnika, a po njegovej smrti l. 1052. bil je na to čast povzdignjen njegov drugi sin Izjeslav in od tega časa so bili v Novgorodu vedno posebni knezi; zvekušino pa so si v prvem času izbirali za kneza starejši sinovi kijevskega velikega kneza.

Jaroslav je razširjeval rusko državo z osvojevanjem novih zemelj. Srečno pridobivši in svojej državi utelovivši červenska mesta od Poljske, je on srečno vojskoval s Čudi ter l. 1030 osnoval v čudskeji zemlji mesto Jurjev, (Dorpat) imenovano po njegovem krščanskem imenu. L. 1038 in 1040. je

glasno, drugi bi poslušali in končno bi modrovali o tej ali oni strani. Nadalje je govoril o različnih plemenih živinčeh in od hlevov, kar je bilo gotovo potrebno. Uboga živina je v naših krajih prava sirota. Ne da se jej frišnega zraka, niti svetlobe niti dobre vode; tudi na snaznost se skoro nič ne pazi, pa se čudimo potlej od kod toliko bolezni. Ljudstvo je res jako nkaželjno; kdor je bil pri enem predavanju navzoč, ne izostane več. Zadnjo nedeljo je bilo uže nad 120 mož. Predavanja bodo trajala do konca avgusta še letos. Naj bi vsi slovenski narodni učitelji prišli enako delati in s tem opravičili ime in naslov narodnega učitelja.

Iz Trsta 11. junija [Izv. dop.] Čitalnica tržaška napravila je minolo nedeljo izlet v Komen na Krasu. Udeležilo se je izleta prav malo število čitalničarjev, akoravno so obetali, mnogobrojno udeležiti se. Kar smo najbolj pogrešali in to vsak čas, bil je čveterospjev. Zakaj se nij udeležil izleta, to je še denes uganjka. Zjutraj rano odpeljali so se gostje z vozovi iz Trsta po zelenem Krasu, kateri je bil ob času krutih lakomnih Benečanov, gotovo kras slovenskega Primorja. Dospeli v Komen smo šli na prijeten grič vas Šuta. Odstopivši pri g. Pipanu tik 300 let stare cerkve, okrepčali smo se z okusnim zajutrkom pri kapljici izvrstnega terana. Ko smo okolico in trg ogledali, vrnilo smo se v Šuto k obedu pod velikansko lipo, kjer je bila miza za 30 gostov pripravljena. Vrli komenski pevci so bili okinčali lipino deblo s slovenskimi trobojnicami.

Mej obedom dospeli so komenski pevci v narodnej obleki, pevci, kateri so tudi godci ob enem. Lepo ubrani njih glasovi spričujejo, da se trudijo in marljivo uče. Odlikovali so se tudi z dobro, veselo voljo, kajti nij jih bilo treba prositi, kakor je pri nas v Trstu navada, ako je treba kje kaj s petjem narodne kroge izmeji sebe zabavati. Za vso pripravo pa se moramo posebno zahvaliti kar se petja in godbe tiče g. H. in za izlet g. Pipanu, kateri je vse druge prej postregel in oskrbel, ko samega sebe. Popoludanski dež zagrenil nam je bil nekoliko veselje, a spomin ostane na ta izlet vedno. Narodno gibanje se po Krasu vedno bolj množi in narod se vzbuja, za izgled naj bodo vrli Kraševci tržaškimi okoličanom.

podvzimal vojske na Jatjage in Litvo ter jih prisilil plačevati davek. Červanska mesta se nijso tako lahko priučila ruskej oblasti, a Jaroslav je je vendar pridobil na svojo stran s tem, da se je porodbinil s poljskim knezom Kazimirom I. (1040—1050). Jaroslav mu je dal namreč svojo sestro za ženo. Kazimir pa je dal za veno (dar ki ga dobi nevesta od roditeljev po starem običaju) 800 ruskih ujetih še od Boleslava Hrabrega; v tem času so namreč jako trgovali z ljudmi radi pomankanja delavnih sil in za vojsko. Pri vsej verjetnosti je odstopil pri tej priložnosti Kazimir ruskemu knezu končno vso červensko zemljo, a za to mu je Jaroslav pomagal podvreči Mazovijo. Ne tako srečno se je končala morská vojska z Grško, poslednja v ruskej povesti. Uzrok tej vojski je bil prepir mej ruskimi trgovci in Grki, ki so enega Rusa ubili. Jaroslav je odpravil l. 1043 proti Bizantu svojega sina Vladimirja in vojskovodjo Višata z 6000 vojniki. Grki so je zajeli,

Domače stvari.

— (Ljubljanski škof.) Od vseh strani se za gotovo potrjuje, da je g. dr. Pogačar uže imenovan ljubljanski škof. — G. Vidmar se uže v Kranj v pokoj seli.

— (Novo katoliško-politično društvo „Sloga“) se je ustanovilo v Ljubljani, ter so se pravila c. k. deželnemu namestništvu predložila včeraj v potrjenje.

— (Društvo „Edinost“) v tržaške okolici, ki bode imelo v nedeljo občni zbor, ima na dnevnem redu: 1. Berilo in potrjenje zapisnika zadnega občnega zbora. 2. Odborovo sporočilo zaradi časnika. 3. Odborovo sporočilo o programu I. tabora tržaške okolice. 4. Razlaganje ustave in raznih političnih zadev. 5. Posamezni nasveti čč. gg. udov. 6. Volitev enega odbornika.

— (Juriju Šubicu), talentiranemu slovenskemu slikarskemu učencu na Dunaji je cesar iz svoje blagajne podaril 100 gold. študijske podpore.

— (Imenovanje.) Minister za finance je imenoval davkarja Furlanija v Kanalu za glavnega davkarja primorske finančne direkcije.

— (Iz Kroke) na Gorenjskem se nam piše: 12. t. m. ob polu dne in 13. zjutraj ob 1¼ ure po noči in 14. ¾ na 12 ob polu dne se je pri nas prav hudo zemlja tresla. Kaj ta pogosti potres pomeni, so radovedni ljudje. Če bo dobra letina, bili bi bogi hvaležni. Dozdaj je še vse podobno, da bodo posebno črešnje in češnje še mnogo polne pri nas. Tudi drugo sadje je v prvi vrsti dobrega kazanja.

— (Cerkveni tat.) Iz Rakeka se nam piše: četrtek jutro na ves zgodaj je imel sv. Miha v Jakovici, planinske fare, gosta, ki ga je s svojim pohodom hotel po svoje počastiti. Hodil je baje nekoliko časa mirno okolo vrat a ker jih mu z lepo svetnik nij hotel odsvetovati, prodir je s silo skozi okno, ne boječ se lopov, ognjenega meča, ki ga ima sv. Miha v roci niti strašne pošasti zmaja, ki se mu pod nogami zviija ter ostre zobe in žareči jezik po cerkvi kaže. Za odpuške bi si bil ulomilec rad kaj lepega izbral, a ker sposobnega našel nič nij, odprl je tisto skrinjico kjer si Jakovčani po krajcarji razne gnade kupujejo ter jo popolno izpraznil, misleč si v grešnej duši: saj je vse

ujeli in pripeljali v Carjigrad. Tam so vodili Višatu in mnogim drugim izkopali oči. Vladimir pa je srečno odbil na morju napad grških ladij ter se srečno vrnil domov. Za tri leta je bil sklenen mir; slepce z vsemi drugimi ujetimi so poslali Grki Rusom nazaj in za utrjenje mira je dal grški car Konstatin Monomal svojo hčer za ženo Jaroslavovemu sinu Vsevolodu.

Pa to nij bilo edino rodstvo Jaroslava Vladimiroviča z drugozemnimi vladarji svojega časa. Ena hči njegova, Elizabeta, je bila omožena za norveškega kralja Garalda, ki je bil pesnik svojega naroda, ter popeval vojskino podvzetja na druge narode, zraven močno žalovaje, da je njemu ruska kneginja hladna žena. Druga njegova hči pa je bila omožena za francoskega kralja Henrika I, pa je postala v svojej novej domovini katolikinja. Njegova sina Venčeslav in Svetoslav pa sta bila oženjena z nemškima kneginjama.

(Konec prih.)

eno če imam te krajcerje jaz ali pa sv. Miha.

— (Copernica se zraka vržena.) Iz šent-Ruperta pri Gomilskem se nam piše: Dne 10. junija t. l. zjutraj je neki kmet R. krompir osipal. Kar zagleda na drugem kraji ceste na sredi ene njive neko umazano babo stati. Ko neki bližnji oštiraš ravno tudi tamkaj dojde, pokaže mu omenjeni R. babo: „glej copernico, nocoj jo je šent-Rupertski mežnar obzvonil.“ Ko moža tako nekoliko časa plaho gledata babo, se pripelje nek mož iz Braslovč, ter ju tolaži, da to nij copernica, ampak — strašilo ptičem „tatarman“, kakor pravijo. Na to gresta proti njej, nekoliko pogumnejša. A uže zopet reče kmet: „se uže meži, se uže meži.“ Ko enkrat počasi bliže dojdeta, v resnici spoznata, da je baba iz starih cunj in iz slame narejena. Večkrat smo uže čuli od slabovernih, vseskozi klerikalnih kmetov, da šent-Rupertski zvon je blagoslovljen tudi za to, da copernice preganja. Ali ta bode menda še le prva, ki jo je na sredo njive vrgel.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, sluhšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenčce in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravnih, brez vsake medicíne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicíne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja.

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in gríži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v icalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicíne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila ajsjo bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanju, treslici na vseh udih, sluhšanju in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. d.

Revalessciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V ploščatih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalessciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalessciere-Chocolates v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Umrlj v Ljubljani

od 11. do 13. junija:

Ana Gorjupova, kuharica, 23 l., na trebušnej vnetici. — Adolf Tomec, usnjarsko dete, 4 l., na vnetici grla. — Ana Podražaj, kuharica, 53 l., na opešanji. — Avg. Lokarjeva, hči kupčijske udove, 16 l., in Lucija Ravnikova, cigararica, 29 l., obe za jetiko. — Mar. Klemenčičeva, hči jetnišarja, 9 l., na vnetici grla. — Aleks. Vajbel, dete mašinskega voditelja, 16 mes., na glavnej vodenici. — Jera Prezelj, zasebnica, 48 l., na vodenici. — Lucija Benčina, črevljarska soproga, 46 l., za jetiko. — Mih. Dane, mizar, 34 l., vsled trebušnega poškodovanja. — A. Fitajc dete ključarja, 2 l., vsled povoženja. — Šim. Rupert, gostač, 42 l., na piemiji. — A. Škerjanceva, gostica, 49 l. za jetiko.

Poslano.

Naj čuje celi svet — prijatelji in neprijatelji, kaj se v pravni državi godi!

Delala se je severno-ogerska železnica! Tudi jaz sem neki oddelek one prevzel. Pa mislite, da sem bil za svoj trud poplačan? Nikdar ne. — Pa ne to samo, tudi za svoje lastno premoženje, koje sem v ono delo vtaknil, ogoljufali so me!

In ko sem svoje premoženje, svoj trdi zaslužek terjal — ko sem po listnicah prijel dunajski „Bankverein“ in njega organe, kakor Dr. Dam. Kolbe, — proti katerim prebogatom denarskim zavodom sem jaz siromak svojo pravdo izgubil — kaj se zgodi, zaprli so me na 14 dni zavoljo žaljenja časti! — Jasen odgovor na to, da sem se svoje kože branil, da sem iskal pravico.

Franc Vaš,

posestnik in inženir na Vranskem.

Hiša, I. nadstropna

s krčmarijo, ekonomija 5¹/₂, orolov, na prijaznej postaji južno železnice na spodnjem Štajerskem, z veliko dvorano, sobe za tujce; krčmarsko poslopje je zidano, vse v dobrem stanju in oskrbovanji. Na vrtu so senčnata kostanjeva drevesa in krito kegljišče. Cena je 9000 gold., 1 del se pak i lahko pozneje plača. (215—1)

Jos. Ungar,

Hotel Ungar, Sevnica (Lichtenwald) pri Zidanem mostu.

Poslani.

13. junija:

Pri Stenu: Devetak, Brandinec iz Tolmina. — Patai iz Istre. — Schwenk iz Dunaja.

Pri Malici: Weiser iz Brna, — Horovic iz Dunaja. — dr. Posaner iz Gradca. — Schoper iz Dunaja. — Bentič iz Reke. — Litman iz Dunaja. — Pesič iz Zadra. — Schmidt iz Dunaja. — Zobel iz Gorice. — Irrgang, Beer, Schneider iz Dunaja.

Pri Zamorel: Bures iz Trsta. — Zupančič iz Siska. — Forstel iz Kranja. — Fischer iz Trsta.

Pri avstrijskem carju: Pogačnik iz Podnarta.

Jemljemo si čast p. n. občinstvu naznaniti, da smo gospoda **Jakoba Stroja**, zastopnika banke „SLOVENIJE“ v Radovljici, odstavili in zanjaprej gospoda

Franjo Kunstelna,

posestnika v Radovljici, kot zastopnika nastavili, katerega p. n. občinstvu naj gorkeje priporočamo. (198—3)

Ravnateljstvo banke „Slovenije“.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Dunajska borza 15. junija.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gld.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	30	"
1860 drž. posojilo	112	"	30	"
Akcije narodne banke	967	"	—	"
Kreditne akcije	227	"	25	"
London	111	"	40	"
Napol.	8	"	86 ¹ / ₂	"
C. k. cekini	5	"	25	"
Srebro	102	"	—	"

Št. 3616.

Razpis

službe organista v dež. posilni delalnici.

V tukajšnji deželni posilni delalnici je služba organista z letno remuneracijo 80 gld. za oddati. Razen orgljanja pri dopoldanskim in popoldanskim božji službi vsako nedeljo in vsak praznik in pri po polu danskem cerkvenem opravilu vsako soboto in pred vsakim praznikom ima organist tudi vaje s prisiljenci v cerkvenem petji.

Prošnjiki za to službo naj svoje z dotičnimi dokazi obložene vloge izročé opravištvu deželne posilne delavnice

do 30. junija 1875. l.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 10. junija 1875. (207—2)

Naznanilo prodajalnice!

Tovarniška zaloga platna in novošegnega blaga

na Dunaji,

Josefstadt, Kochgasse, št. 36.

Vhod skozi „Alserstrasse“.

je sklenila, svoje izdelke, ne več kakor dosedaj izročevati le prodajalcem 27 krajcarjem, temuž preskrbljevati prodajo v velikem in na drobno sama, ter določila za vse predmete enotno ceno za 1 kos 30 vatlov za gold. 7.50, tucat z 12 kosi za 3 gold. in sicer sledeče predmete pravobarvanega perkalina po 30 vatlov, batist, jacanete in mouseine, novošegne robe za obleko, škotske in gladke barve, volnata preja, holandsko, belfaško in domačo platno, beli širting in šifon na srajce, žnorige in barvani parhant za obleko, angleška platnena roba za domačo obleko, bela dvojtkanina in damaškova roba, barvani posteljni kanafas, beli in rumeni nanking, pisana roba za meblje, bela obrobljena zagrinjala, damaškovi in dvojtkaninovi robci. Dalje tucat 12 belih robcev od rumburškega platna, najfinejši, žepni robci od batista z barvenimi obrobeli, servijeti od dvojtkanine in damaška, bele in barvane čisto platnene desert, turške piké obrisače, batistni in kotonni robci za na glavo, barvene in plave, gospodске žepne rutice, in vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Naročila iz dežele se baš tako vestno in pošteno izvršujejo, kakor bi se izbralo osobno a kar ne dopade, se takoj vzeme nazaj.

Adresa je:

An die Fabriks-Niederlage,
Kochgasse 36 in Wien.

NB. Za poskušnjo razpešljamo tudi polovične kose 15 vatlov in pol tucata 6 kosev. (50—16)

Lepa priložna štacuna,

edina v **Gomilskem**, blizu farne cerkve, s potrebnimi prostori, pogoji so jako ugodni, ako kdo hoče štacuno, eno izbo in kuhinjo; ako kdo hoče več, se dá tudi celo poslopje, ki je za vsakovrstno kupčijo pripravno, ter se dá zraven tudi krčmariti, tudi, ako kdo h če, se mu dá zraven lep vrt, če je treba še tudi drugega zemljišča. — Poizvedeti se dá več pri podpisanim lastniku ustno ali pismeno.

(214)

Andrej Hočevan.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarnja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedar ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdljcev pulver. Nareja se z čisto kemienih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadiah, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni liker. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, njezna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštenu povzetju. (132—35)

Javna zahvala prvi občni zavarovalni banki „Sloveniji“ v Ljubljani.

Dne 1. majnika 1875 umrl mi je mož, katerega življenje sem bila 28. februarja 1873 zavarovala pri gori imenovanem domačem zavodu. Banka „Slovenija“ je brž, ko jej je zastopnik za brežki okraj naznanil smrt, vsa spričevala na tanko preiskala, ter mi ves zavarovani kapital v treh tednih, ne, kakor je praviloma zavezana, v dveh mesecih v mojo popolno zadovoljnost izplačala. Za to se banki „Sloveniji“ tem bolj moram presrečno zahvaliti, ker so ravno mene sebični zastopniki drugih zavarovalnih zavodov večkrat strašili, da je ves vložen denar izgubljen.

Domačini! ki še niste zavarovani, bodisi na poslopje, bodisi na premakljivo blago, bodisi na življenje, pristopite vsi k naši domači zavarovalnici „Sloveniji“, ki je vredna, da se vsem posestnikom najiskrenjeje priporoča.

Na Čateži blizu Brežic, dne 31. majnika 1875.

Kr. Ana Reyer, roj. Lazar.

Josip Jošt l. r., podpisal i pričal.

Vincenij Dorfmeister l. r., pričal.

(191—3)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.